ROOD - WIT - BLAUW

Redactie: R. W. Hollenkamp en Mej. J. G. Spangenberg, Kantoor: Oranje Nassaulaan 71 en 51, Amsterdam-Z

No. 154, Mei 1945

Slotnummer

Aan mijn Vaderland

Mijn vaderland, mijn vaderland,
Mijn dierbaar Vorstenhuis,
D'Oranjeboom terneer geveld
Door den tyran met bruut geweld
Is in ons land in eer hersteld,
Daar is zijn schoonste thuis!

Gedenk altijd, mijn Vaderland
Wat het U heeft gebracht
Het hunnenvolk, met bloed besmeurd,
Heeft het getrapt, gemoord, verbeurd,
Uw beste mannen meegesleurd,
Uw eerlijk recht verkracht.

Laat Moed en Eer, mijn Vaderland,
Laat Moed en Eer en Trouw,
Ons leiden door den opbouwslag
Op dezen trotschen nieuwen dag,
Dat vrij weer waait Uw dierbre Vlag:
Oranje, Rood, Wit, Blauw.

BIJ HET AFSCHEID

„Partir c'est mourir un peu", luidt een Frans gezegde. Terwijl wij ons lange tijd verheugd hebben op dit laatste nummer, omdat wij het voornemen hadden om de uitgave van Rood-Wit-Blauw kort na het einde van de oorlog in Europa stop te zetten, nemen wij anderzijds toch met enige smart afscheid van het werk, waarvoor wij in de laatste en meest verschrikkelijke phase van deze tweede wereldoorlog zulk een liefde hadden opgevat.

Ons bulletin Rood-Wit-Blauw was ons zeer dierbaar geworden. Terwijl de vijand onze vlag in het bloedslijk trachtte te vertrappen, voelden wij ons gelukkig, dat wij haar hoog konden houden. Iedere dag weer besteedden wij de volle tijd aan Rood-Wit-Blauw en wijdden er onze beste krachten aan, omdat wij wisten langs deze weg een steentje te kúnnen bijdragen in het verzet door de oorlogsmoraal van een deel der Amsterdamse bevolking te schragen. Want benarde tijden hebben wij doorgemaakt en velen hadden een extra steun nodig gedurende de hoogconjunctuur van de Duitse terreur, die tot een schier ondragelijke last werd en die alles in onmenselijkheid overtrof van hetgeen de wereld tot nu toe had meegemaakt.

Een grote stuwkracht bij ons werk vormde het enthousiasme van onze lezers. Van alle zijden ontvingen wij steeds aanvragen tot groter omzet en betuigingen van sympathie, die voor ons een aansporing waren om het werk voort te zetten ook wanneer de toestand hopeloos scheen en zich grote moeilijkheden voor ons voordeden. De bijdragen, die we van onze lezers in handen kregen, waren ruim. Het voordelig saldo zal worden overgedragen aan Volksherstel, wiens taak o. m. de verzorging van de nagelaten betrekkingen der gevallen helden vormt.

Onze organisatie zelf is steeds zeer klein geweest. Daaraan is het waarschijnlijk toe te schrijven, dat de vijand ons nooit op het spoor kwam. Op de eerste plaats danken we echter God, dat Hij ons aller Rood-Wit-Blauw beschermd heeft.

Doch buiten onze kleine organisatie stonden vele mensen, die ons langs verschillende wegen geholpen hebben en zonder wier steun ons werk onmogelijk geweest zou zijn. Wij kunnen hen niet allen met namen noemen en vrezen bovendien daarbij iemand te zullen passeren. Doch allen, die ons met enthousiasme bijstonden, brengen wij langs deze weg onze grote dank. Het zijn personen, die ons van stencilmachines, stencils, papier en inkt voorzagen, personen in wier huis wij de radioberichten konden opnemen aan het eind van 1944, toen sommige huizen nog electriciteit ontvingen. Wij danken degenen, die ons naderhand van een accu-radio voorzagen en voorts de ouders van den redacteur, in wier huis Rood-Wit-Blauw steeds gedrukt is geworden en die daardoor de gevaren deelden, die dit werk mogelijk met zich mee zouden brengen. Hulde brengen wij ook aan de verspreiders(sters), die steeds op hun post stonden, in wind en regen, storm en sneeuw en ondanks fouillering en tassenonderzoek op straat.

Onze lezers zullen geconstateerd hebben, dat onze berichten steeds de werkelijkheid onopgesmukt weergaven, of deze nu gunstig of minder gunstig voor de Geallieerden was. We vertrouwden er op, dat onze lezers sterk genoeg waren om ook wel eens 'n tegenvaller te dragen en dat zij overtuigd waren, niet alleen van het goede recht der geallieerden, maar ook van hun kracht en hun macht. Geruchten hielden we daarom steeds verbannen en ook de politiek bleef verre. Enerzijds, omdat we wisten ons daardoor op gevaarlijk terrein te begeven, anderzijds, omdat we er van overtuigd waren, dat slechts een eendrachtig Nederlands verzet aan de Duitse tyrannie afbreuk zou kunnen doen en politiek onze eenheid alleen maar kon versnipperen. Voor wat de naaste toekomst betreft, dragen wij nog deze zelfde idee. Zoals ons eerste doel tijdens de oorlog bestond in het verzet, zo is daarvoor nu de opbouw in de plaats gekomen en het is onze mening, dat slechts een eendrachtige samenwerking van de bont geschakeerde Nederlandse politieke partijen een snelle en bevredigende opbouw van ons gehavende land tot stand kan brengen. Politieke verdeeldheid kan hier slechts vertraging veroorzaken.

Er is geen tijd voor veel gepraat, allen moeten de handen uit de mouwen steken. Dat zal velen, die arenlang waren ondergedoken of sabotage pleegden, niet gemakkelijk vallen. Wij hopen echter, dat de nood in ons geteisterde land en de liefde voor ons Nederland, die de vijand ongewild heeft aangewakkerd, allen eendrachtig doen aanpakken. Begint niet eerst met aanmatigende eisen in te dienen en onmogelijke voorwaarden te stellen. neen, begint aanstonds met Uw werk en voor het overige zullen andere verantwoordelijke personen zorg dragen. Reeds nu, terwijl ons fiere Rood-Wit-Blauw en Oranje van de daken wappert en ons hart vervuld is van vreugde over de bevrijding, doet iedereen zijn plicht en betrekke hij die post, waarop hij de grootste bijdrage kan leveren tot herstel van onze welvaart.

Voorwaarts Nederland.

Red. Rood-Wit-Blauw.

Aan het malle mannetje Mussert.

Intrigantje, dilettantje,
Onverstandje, mal geval,
Arrogantje; dwingelandje,
Kwasterige niemendal.

Nijdig ventje, vals serpentje,
Malcontentje, wat een pech!
Hitler kent je, want hij zendt je
Met een zoethoudertje weg.

Hoe j' ook likte, minzaam knikte,
Je verslikte in een snik;
Hitler wikte en beschikte:
De regeerder, die blijf IK.

Zwartrood schofje, namaakmofje,
Ach wat plof je op de grond!
't Is geen bofje, zoo'n catastrofje,
Zielig zo'n geslagen hond!

Stump'rig stukje, ongelukje,
't Meesterstukje van een klucht,
Sullig krukje, nog één rukje
En je slaakt je laatste zucht.

Reiziger doet Berlijn.

Geen week geleden kwam ik hier
En vond een stad vol ijlend leven,
Nu kijk ik weer uit het portier:
Verrek, waar is Berlijn gebleven!?

Drie soorten meisjes

Meisjes zijn er in drie soorten:
Eén slentert langs kazernepoorten,
De tweede werkte een man uit het land
De derde gaf U deze krant.

Op een oorlogskind

O kind der Nederlanden,
Ontworsteld aan de baren:
Delg ééns de smaad en schande
Der onheilvolle jaren,
En neem het lot in handen
Van 't volk der Nederlanden,
Ontworsteld aan barbaren.

Arisch.

Een grote laars, een plompe voet,
Een barse mond, een hand met bloed,
Een leugentong, een huid van eelt,
Een worm, wanneer er één beveelt,
Een vechtmachien, dat Arisch is,
Da's 't ras, waar Duitschland trots op is.

Vliegerles.

Een, twee, drie, vier, vijf, zes,
Parmentier geeft vliegerles.
Boven Bremen en Berlijn
In den held'ren maneschijn.
Hoor de sirenen loeien!
't Is maar voor de koeien!
's Morgens lees je in de krant
Er was niets aan de hand....

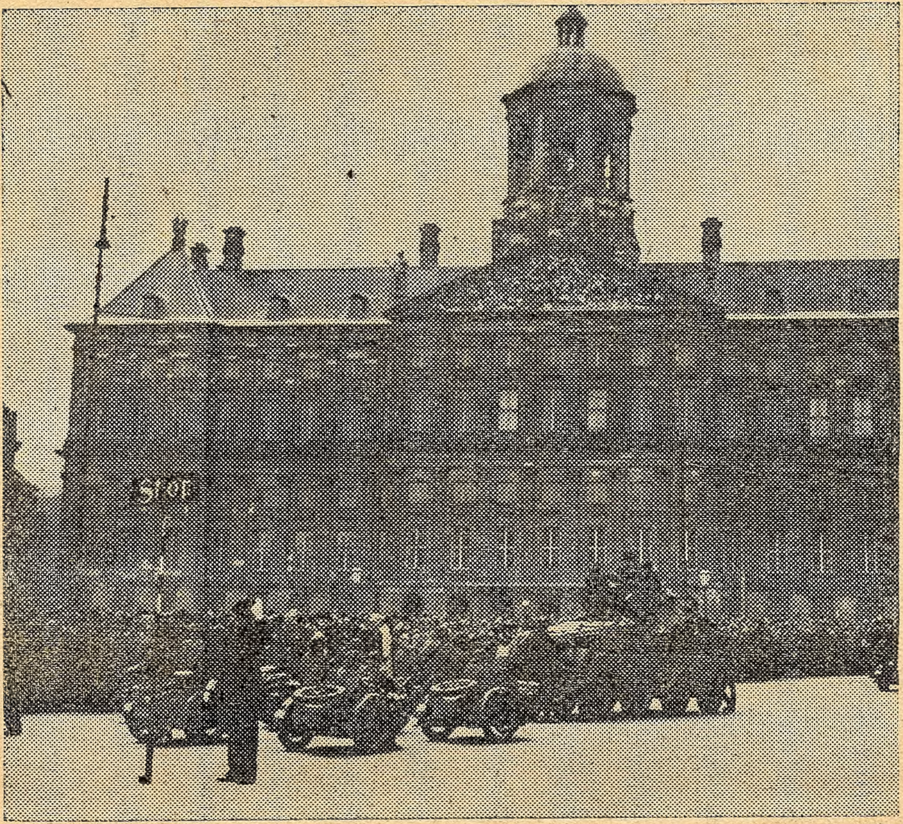

Boven: de Dam, Mei 1940; intocht der barbaren: het Nederlandse volk nog onwetend over de rampspoed, welke het vrijheidsverlies betekent.
Rechts: de Dam, Mei 1945; zegevierende intocht der bevrijders: het Nederlandse volk zich bewust van de waarde der vrijheid, nadat deze met stromen bloed was teruggekocht

De tiende Meidag van 1940

De tiende Meidag zal ik nooit vergeten,
Hij ligt geborgen in mijn bloed
En kan eerst sterven met mijn eigen leven;
Onthou dat wel, begrijp mij góéd!

Toen mij de buren op die morgen riepen:
„Sta op! De Duitschers zijn in 't land!
Zij kwamen hier, terwijl wij rustig sliepen",
En: „Schiphol - Schiphol! - staat in brand!"

Heb ik - en God zal het moeten erkennen
voor dit mijn hart in diepen rouw -
Gebeden dat die hele moffenbende
In Neêrlands wateren verzuipen zou!

Toen hebben zij, die zich „de beste burgers" noemden,
„Door God met heerlijkheid bekleed",
Hun klok van bloed en schand' aan hem geschonken,
Die Rotterdam mishand'len deed.

God en een dode zijn mij tot getuigen,
Zij waren in die strijd mij bij,
En weten hoe ik bad en vocht om waarheid
Voor Nederland - Nu is het vrij!

Maar weet: die tiende zal ik nooit vergeten,
Hij blijft gebrandmerkt in mijn bloed,
En kan eerst sterven met mijn eigen lichaam;
Onthou dit wel, begrijp het góéd!

Tussen 2 foto's

In de droevige tijd die verstreek tussen de momenten waarop beide hier afgedrukte foto's genomen werden, heeft Nederland voor het eerst sedert de Napoleontische tijd dat grote goed, dat vrijheid heet, weer leren waarderen. Hoe spijtig voor de wereld, dat zij eerst begreep, wat die vrijheid betekende, nadat velen deze reeds verloren hadden, terwijl de vrijheid van anderen rechtstreeks werd bedreigd.

Indien de mensheid vóór 1939 tot het juiste besef van vrijheid en souvereiniteit gekomen was, zij had dan niet ongewapend en schier machteloos gestaan tegenover dien onmenselijken onderdrukker.

Thans is de vrijheid teruggekocht. Geen offer aan mensen of materiaal was daarvoor te hoog. Millioenenlegers werden opgeroepen en honderdduizenden geallieerde soldaten vielen voor hun ideaal, dat ook het onze was. Vliegtuigen, tanks, kanonnen en schepen werden in eindeloze stromen geproduceerd en het gehele normale leven was ontwricht, alles terwille van het behoud der vrijheid.

In ons eigen land doorzagen wij spoedig het hatelijke vreemde gezicht en nadat we de striemende zweep van den wreden barbaar aan den lijve hadden gevoeld, laaide een verzet op waarbij duizenden van onze helden vielen, doch dat de vijand nooit vermocht te breken.

Nederlanders, blijft waakzaam en paraat zolang er rovers zijn, opdat de kleine steentjes voor het Koninkljjk Paleis nimmer meer door vrijheidsvijandige hielen bezoedeld worden.

Italiaansche evenwichtigheid.

Toen de geallieerden op de Zuidelijke tip van Italië landden, namen zij een Italiaans generaal gevangen, die hen mededeelde dat hij een divisie, of althans een deel daarvan, wist te vinden, die zeker tegen de Duitsers zou vechten. Deze z.g. Nembo-divisie bevond zich toen nog op Sardinië. De Italiaanse vloot kreeg de opdracht de troepen in te schepen en over te brengen naar een geallieerde haven. Deze, schijnbaar wetend met wat voor een wild volkje men te doen zou krijgen, weigerde de opdracht te aanvaarden en zoo werd uiteindelijk de Britse vloot de taak van het transport opgedragen. De genoemde Italiaanse eenheid bleek uit een ruw en haveloos stelletje soldaten te bestaan. Hun enigste wapen bestond uit een aantal messen, die zij overal op hun lichaam verborgen hielden. Zij werden opnieuw uitgerúst en aan het front ingezet.

Tot schrik van het geallieerde opperbevel ontdekte men plotseling, dat een ander deel van de Nembo-divisie reeds met den vijand vocht en dat de beide helften van hetzelfde Italiaanse troepenonderdeel tegenover elkaar lagen. De geallieerden verplaatsten toen hun nieuwste aanwinst naar een andere frontsector. De Italianen vochten daar als leeuwen; het waren meest mannen uit Milaan, die beangst waren, dat de Duitsers zich aan hun vrouwen zouden vergrijpen. Zij zullen er inmiddels wel zijn gearriveerd.

Generaal Patton.

Generaal Patton, de befaamde generaal van de grote doorbraken, heeft veel van een wilde cowboynatuur overgehouden. Zijn wapenrusting bestaat uit twee grote revolvers. Het is een bekend feit, dat de soldaten van het Amerikaanse 3e Leger banger waren voor hun generaal dan voor de Duitsers. Wanneer Patton tot de mannen van 'n tankdivisie zei; „ga maar vast vooruit, ik kom wel achter jullie aan", dan wisten zij niet hoe gauw zij ervandoor moesten gaan met de bekende, voor de geallieerden gunstige gevolgen ....

De R.A.F. doet sight-seeing.

De zware bommenwerpers van de R.A.F. hebben al enige tijd geen werk meer. Zij zullen hoogstwaarschijnlijk zeer binnenkort naar het Verre Oosten worden overgevlogen om ook de Jappen hun portie te geven. Intussen wordt echter het grondpersoneel van de R A.F. de gelegenheid geboden om nu met eigen ogen het resultaat van het bombarderen waar te nemen vanuit diezelfde vliegtuigen, die het jarenlang verzorgd en uitgerust heeft.

Nadere bijzonderheden over de capitulatie.

Enkele historische feiten

Een frontbericht uit gen. Dempsey's hoofdkwartier meldde op Woensdag 2 Mei dat een Duits onderhandelaar als afgezant van den Duitsen bevelhebber der legereenheden tussen Weser en Elbe, generaal Blumentritt, met de Geallieerden wenste te onderhandelen. Er werd voor de volgende dag een afspraak gemaakt, maar gen. Blummentritt verscheen niet. Wel verstrekte de Duitse officier de inlichting, dat hoge Duitse militaire instanties met maarschalk Montgomery wilden onderhandelen. Daartoe verscheen in het hoofdkwartier van den Britsen veldmaarschalk op de Lüneburger Heide een gezelschap van hoge Duitse militairen. De Duitse afgezanten werden in de tent van maarschalk Montgomery ontvangen, die hen met de volgende woorden tegemoet trad: „Wat wenst U?" Admiraal von Friedeburg antwoordde, dat hij uit naam van generaal-veldmaarschalk von Busch de capitulatie kwam aanbieden van de in Noordwest Duitsland opererende strijdkrachten. Montgomery zeide daarop: „Capituleert U dan aan de Russen, ik heb er niets mee te maken".

De Duitse officieren keken nogal sip.

Montgomery: „Ik stel U een andere mogelijkheid voor. Bent U in staat voor de Duitse troepen in Noordwest Duitsland, Nederland, Denemarken en de Friese eilanden capitulatie aan te bieden?"

De Duitsers keken nu zeer onthutst en trachtten Montgomery duidelijk te maken, dat zij een zeer gecompliceerd terugtochtsplan in den zin hadden, dat de oorlog althans nog iets zou kunnen rekken. Montgomery onderbrak hun bedenkingen met de volgende woorden: „Mijne Heren, ik wil niet met U in discussies treden over de strategische mogelijkheden, die U nog ten dienste staan". Hierna liet hij zijn operatieve kaarten binnenbrengen en de Duitsers waren in de gelegenheid om de militair strategische toestand van het ogenblik nauwkeurig .... op de geheime Britse stafkaarten te aanschouwen.

Toen werd er gedineerd. De Duitsers gebruikten hun maaltijd apart. Een half uur later werd het gesprek voortgezet. Met een ultimatum van veldmaarschalk Montgomery: „Ik verwacht Uw capitulatie inz. onze Noordelijke en Noordwestelijke frontsectoren. Mocht U niet willen capituleren, dan, mijne Heren, zal ik het gevecht voortzetten en wel met het grootste genoegen". En na een korte pauze: „Dit zou de dood

betekenen van Uw soldaten en van Uw burgers". De Duitsers vroegen bedenktijd.
De volgende dag verscheen admiraal Friedeburg en majoor Frieder in gezelschap van een gevolmachtigde van Keitel, wederom in Montgomery's hoofdkwartier. De capitulatieformaliteit duurde vijf minuten. Montgomery wendde zich tot de aanwezige persvertegenwoordigers en zeide: „This is the moment".
Vervolgens herlas hij met duidelijke stem de capitulatievoorwaarden. Enkele minuten later ondertekenden de Duitse officieren met strakke, bleke gezichten het capitulatiedocument.
Met de woorden: „Ik teken uit naam van mijn opperbevelhebber, generaal Eisenhower," ondertekende daarna veldmaarschalk Montgomery.
En voor de tweede maal binnen één week werden meer dan 1 millioen man Duitse soldaten gevangen genomen, (P-Cid-Rad). Het was het begin van de volledige bevrijding van Nederland.

Opbrengst van ons vredesbulletin.

Volgens de laatste gegevens, waarover we bij het ter perse gaan van dit nummer beschikten, bedroeg de opbrengst van ons vredesnummer f 25.000,—.
Dit resultaat is prachtig en is meer dan wij durfden verwachten. Wij brengen onze hulde aan alle verspreiders, die met zoveel enthousiasme bij hun abonné's voor dit prachtige doel gepleit hebben. Deze som zal namens de lezers van Rood-Wit-Blauw overgedragen worden aan „Volksherstel" met de uitdrukkelijke opmerking, dat dit bedrag ten goede dient te komen aan de nabestaanden van onze Nederlandse Helden. Wij hopen op deze bescheiden wijze de wonden te kunnen betten, die de vijand ons volk heeft toegebracht en aan onze verplichtingen te voldoen, die wij allen hebben jegens hen, die voor het Vaderland gevallen zijn.
Er dient echter nog veel meer rechtgezet te worden. We doelen op de bestraffing der oorlogsmisdadigers. Laat ons rechtvaardig maar ook streng zijn tegenover hen, die bewust naar Neerlands ondergang streefden. Voor de geschiedenis dient een voorbeeld gesteld te worden, dat niemand straffeloos kan verraden, moorden en plunderen. Wanneer wij zouden toestaan, dat de verraders van ons volk zich vrijkochten, dan zouden wij op onze beurt de verraders zijn van hen, die hun leven offerden voor recht, waarheid en vrijheid.

Wie zal het eerst de hand uitslaan?
Wie zal het recht bewaren?
Hoor, hoor! — hoe het ook moge gaan —
Als maar vergelding wordt gedaan
Aan 't bloed dier martelaren.

Illegale winteravond

Eerst verduisterd,
Dan geluisterd,
Bij de buren aangebeld,
Hun het laatste nieuws verteld.

Dan de oliepers in actie,
Een gedicht vòor de redactie;
Met de illegale krantjes
Snel langs alle vaste klantjes.

Thuis dan met den onderduiker
Een kop thee met zonder suiker,
Zonder melk en zonder thee,
Dank zij mof en N.S.B.

Levensmidd'lenkaarten halen
(geen legale, doch speciale)
Ook wat tarwe nog gemalen;
't Zendertje gereviseerd,
Accuklemmen ingesmeerd.

Om tien uur, juist toen de klok sloeg,
Kwam munitie voor de knok-ploeg;
't Was er een van de politie,
Zoiets voel ik bij intuitie.

Tien uur veertig, ha! daar is-ie,
Om voor zeer speciale missie,
Waar zijn eigen naam zou falen,
Nieuw persoonsbewijs te halen.

Middernacht: home service meldt dat
Moskou d'opmars weer versneld had.
Door de jongste kanonnade
Hitler in de retirade.

Met een „Heil, dat zij ontploffen,
Al die volgevreten moffen",
Lig ik weldra op mijn sponde;
Lancasters doen weer de ronde.

'k Wil weer opstaan, beter horen
Zang van schroeven en motoren;
Morpheus echter heeft erbarmen,
Neemt mij koest'rend in zijn armen.

Twee en zeventig

Eén salvo klinkt - de daad is slechts een kogel,
En niemand weet wie hen begraven zal -
Tegen de eeuwigheid is het zo weinig,
Maar twee en zeventig is hun getal.

Zij waren trots het Vaderland te dienen,
- Wat is gevaar in hun vereend geval -
Hun liefde was hun schild ende betrouwen,
Maar twee en zeventig is hun getal.

Zij meenden, dat geen macht hun kon beletten,
- De vrijheid van het land ging bovenal, -
Er is zo grote blijdschap in het offer . . . .
Maar twee en zeventig is hun getal.

Een salvo klinkt - hun taak vond geen genade,
Doch wee dengeen, die hen vergeten zal, -
Tegen de eeuwigheid zijn zij zo weinig, -
Maar twee en zeventig is hun getal.

Helden der vrijheid

Helden der vrijheid, te jong gestorven,
Wij brengen plechtig u nog een groet,
Gij hebt te meer onze achting verworven,
Toen gij de beulen toonde uw moed.
Nog niet genoeg van het lafhartige moorden,
Dompelden zij uw leven in vuil . . .
Hun valse leugens en stinkende woorden
Klonk ons als een hyenagehuil.

Wij mannen, vrouwen, uw makkers sinds jaren,
Weten te goed wat gij hen hebt gezegd.
In onze gedachten zien wij u verklaren,
Dat ge een strijd beleèd voor het recht,
Wij weten, dat gij hen durfde trotseren,
Dat heel hun machtswellust u niet bewoog,
Dat gij hun wees op de kansen, die keerden,
En dat toen gij viel, uw vuist was omhoog.

Rust zacht maar, broeders. uw strijd is volstreden,
Gij hebt met bloed onze vrijheid betaald.
Wij eren u met voorwaarts te treden,
Slechts op de wegen die gij hebt bepaald.
Uw dood zullen wij thàns uw beulen vergelden,
Nu hier het land van zijn druk is bevrijd;
Rust zacht dan, moedige, sobere helden,
Gij blijft een voorbeeld voor ons in de strijd.